

І всі три форми негативного впливу з боку ЗМІ, що сприяють формуванню злочинної поведінки неповнолітніх об'єднує одна спільна риса: ЗМІ застосовуючи різні форми впливу на неповнолітніх не турбуються щодо можливих наслідків своєї діяльності, а неповнолітні піддаючись такому впливу скоюють акти насилля та агресії, за які зазнають покарання розплачуючись за помилки інших.

Пероговська Ольга Миколаївна,

слухач факультету заочного навчання Інституту кримінально - виконавчої служби

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри кримінально -виконавчого права Інституту кримінально - виконавчої служби **Пазиніч В.І**

***ВИКОНАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПОКАРАНЬ В ЗАРУБІЖНИХ
КРАЇНАХ НЕ ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПОЗБАВЛЕННЯМ В ОЛІ***

При вході в світове товариство, Україна взяла курс на удосконалення правової держави та створення демократичного громадянського суспільства. На даному етапі розвитку вітчизняної кримінально-виконавчої системи тема виконання кримінальних покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, є дуже актуальною.

Даною тематикою займалося та внесло багато здобутків велика кількість видатних вітчизняних та зарубіжних науковців, зокрема Г.А. Аванесов, С. С. Алексєєва, Г.П. Байдакова, О.В. Беци, В.Я. Богданова, І.А. Вартилицька, П.А. Воробей, Н.О. Гуторова, Р.М. Гури, Т.А. Денисова, О.М. Джуца, А.Т. Іванова, В.Г. Лукашевич, Є.Д. Лук'яничков, В.А. Львовчкін, А.С. Міхлін, А.С. Минаєва, А. А. Музика, В.І. Осадчий, С.Н. Пономарьов, А.Х. Степанюк, В. Я. Тацій, В.М. Трубніков, О.О. Книженко, С.І. Комарицький, Л.Г. Крахмальник, С.В. Черкасов та інші.

Для того щоб мати уявлення про підходи до організації та правового регулювання виконання кримінальних покарань у різних регіонах світу, необхідно розглянути, як вирішуються ці питання у США, Великобританії, Франції, Литві, Латвії, Швейцарії, Росії... Сучасний стан та динаміка злочинності в зарубіжних країнах виявили цілу низку подібних Україні тенденцій і обумовили вдосконалення виконання кримінальних покарань. До найбільш актуальних з цих проблем слід віднести: 1) підвищення ефективності виконання покарань без ізоляції засуджених від суспільства з тим, щоб вони могли бути альтернативою позбавлення волі; 2) пошук варіантів найбільш оптимального виконання позбавлення волі злочинців.

Відповідно до запропонованої Богатирьовим І.Г. загальної класифікації кримінальних покарань, вони поділяються на: покарання у

виді позбавлення волі; покарання не пов'язані з позбавленням волі; кримінально-правові санкції. Дана класифікація ґрунтується на основі певних критеріїв. Покаранням, не пов'язаним з позбавленням волі, притаманні: відсутність ізоляції засудженого, дотримання певних умов відбування покарання; збереження певного соціального статусу засудженого; застосування до засудженого певних обмежень; збереження сімейних відносин, соціальних зв'язків, професійної кваліфікації; економічна, соціальна та морально-психологічна вигідність; присутність каральної функції; формування у засудженого загальноприйнятих навичок поведінки у суспільстві.

До покарань не пов'язаних з позбавленням волі належать: штраф, позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу; позбавлення права займати певні посади або займатись певною діяльністю і службові обмеження для військовослужбовців, громадські роботи, виправні роботи, конфіскація майна, обмеження волі.

В порівнянні з українським законодавством, законодавство Росії передбачає можливість позбавлення не тільки спеціального і військового, а й почесного звання, а також державних нагород; натомість не передбачає можливості позбавлення рангу і кваліфікаційного класу. Законодавство Росії більше не містить такого виду покарання, як конфіскація майна (відповідний пункт ст. 44 і ст. 52 виключені Законом Російської Федерації (далі по тексту - РФ) від 8 грудня 2003 р.)

Кримінальне законодавство Білорусії найлегшим видом покарання визнає громадські роботи, а не штраф. Не лише штраф і позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, а й громадські роботи визначає як покарання, яке може бути основним або додатковим.

Система покарань, передбачена кримінальним кодексом (далі по тексту - КК) Молдови, у цілому нагадує систему покарань за нормами кримінального законодавства України. Найбільш цікавими особливостями є те, що у КК Молдови не передбачено таких видів покарань, як конфіскація майна, виправні роботи, службові обмеження для військовослужбовців і обмеження волі. Конфіскація майна трансформувалась у спеціальну конфіскацію і набула юридичного статусу заходу безпеки.

Основними особливостями покарань, не пов'язаних з позбавленням волі за КК Латвії є такі: а) конфіскація майна є додатковим видом покарання; в) штрафи визначаються у мінімальних заробітних платах, передбачена можливість відстрочення сплати штрафу на строк до одного року; г) змістом покарання у виді обмеження прав є позбавлення права на певний вид чи на всі види підприємницької діяльності, на певний рід занять, на обіймання певної

посади, на отримання дозволу чи прав, передбачених спеціальним законом.

Розмір штрафу у статтях Особливої частини КК Швейцарії не встановлюється і визначається судом з урахуванням того, щоб майнові невігоди для винного відповідали його вині, а також даних про його доходи і майно, сімейний стан і сімейні обов'язки, професію і заробіток, вік і стан здоров'я. В Україні ж розмір штрафу чітко встановлений

Згідно з КК Франції кримінальними покараннями, не пов'язаними із позбавленням волі, є такі як: штраф; штрафо-дні (щодня протягом певного періоду - не більше 365 днів - засуджений зобов'язаний вносити до держбюджету певну суму); робота в суспільних інтересах (від 40 до 240 годин); покарання, які позбавляють прав чи обмежують у правах

У КК Швеції такими покараннями виступають: штраф; пробація; умовне покарання (глава 27). У випадку, якщо санкція у виді штрафу є недостатньою, застосовується умовне покарання і пробація. Вони можуть поєднуватися зі штрафо-днями (не більше 200) або з безоплатними громадськими роботами (від 40 до 240 годин).

КК Голландії передбачає, що кримінальними покараннями не пов'язаними з позбавленням волі є штраф, позбавлення певних прав, конфіскація, опублікування вироку.

Щодо виконання кримінальних покарань, не пов'язаних із ув'язненням в зарубіжних країнах, то цю функцію в великій кількості країн виконує служба пробації. В перекладі з англійської мови термін «пробація» (probation) означає «випробування», «система випробування (вид умовного засудження)», «умовне звільнення (від покарання, з ув'язнення)». Такий вид покарання існує у більшості країн Європи, тому в цих країнах осіб, що перебувають на обліку служби пробації в двічі більше, ніж засуджених, до позбавлення волі. У деяких державах пробація визначається як вид покарання. В той же час в Україні та у деяких інших країнах законодавство передбачає можливість застосування щодо винної особи обмежень, аналогічних тим, які існують при застосуванні покарання у виді пробації, у разі звільнення від відбування покарання з випробуванням.

В процесі дослідження питання практики виконання кримінальних покарань, не пов'язаних із ув'язненням розкрито основні умови виконання цих покарань КВІ та службою пробації. Визначено ряд країн, в яких функції виконання вказаних видів покарань належать КВІ, а в яких - службі пробації. І так, такий виконавчий орган, як КВІ існує в таких із порівняних країн, як Україна, Росія, Республіка Білорусь. Що ж до служби пробації, то вона функціонує в більшості країн Європи, зокрема, Швеція, Норвегія, Велика Британія, Молдова та в США. Специфічним органом виконання названих кримінальних

покарань є інспекція у виправних справах, яка існує в Республіці Таджикистан.

Оскільки кримінальні покарання, не пов'язані з позбавленням волі, виконання яких покладено на КВІ, є соціальним явищем, притаманним будь-якій державі, то удосконалення їх є завжди не тільки завданням держави, а й суспільства в цілому. Дані завдання повинні реалізуватися не лише в спеціально кримінально -правових, кримінологічних заходах, а й знаходити свої втілення при реалізації інших завдань держави. Крім того, виконуватися такі завдання повинні на підставі науково обґрунтованого законодавства, яке регулює діяльність КВІ по виконанню покарань , не пов'язаних з позбавленням волі, в тому числі і Концепції виконання КВІ вказаних вище покарань, яка буде розглядатись.

На мою думку кримінальні покарання, не пов'язані із ув'язненням осіб більш ефективно сприяють виправленню та ресоціалізації засуджених, а ніж позбавлення волі. Крім того кримінальні покарання, альтернативні позбавленню волі мають ряд переваг, порівняно із ув'язненням. Тож на підставі вище викладеного та схиляючись на міжнародний досвід, вважаю за необхідне приведення українського кримінального законодавства в частині виконання кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, у відповідність із зарубіжним.

Кобзе й В асиль В ас иль ов ич,

курсант навчально -наукового інституту підготовки фахівців слідства та підрозділів кримінальної міліції НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, викладач кафедри спеціальної техніки та оперативно -розшукової діяльності, навчально -наукового інституту підготовки фахівців слідства та підрозділів кримінальної міліції НАВС **Марков М.М.**

ОСОБЛИВОСТІ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

Торгівля жінками та дітьми набула на початку ХХ століття таких розмірів і розповсюдження, що міжнародна громадськість повинна була звернути особливу увагу на створення спеціальної міжнародно - правової бази для регулювання таких суспільних відносин, щоб упорядкувати організацію боротьби з цим злом, спрямованим проти людства.

У 1899 році в Лондоні відбувся Міжнародний конгрес з питань боротьби з торгівлею жінками, пов'язаною з проституцією. Конгрес звернувся до всіх держав із закликом укласти багатосторонні угоди, створити відповідні національні комітети для розв'язання цієї проблеми . У 1902 р. за ініціативою уряду Франції було скликано міжнародну